

Çizelge 5. Kuru madde verimine ait ortalama deęerler

Çeşitler	Kuru madde Verimi (kg/da)			
	Ekim Zamanları			Ortalama
1.	2.	3.		
ADA 523	2088.33D	1898.33E	2516.67BC	2167.78B
ADA 334	1943.33DE	2035.83DE	2491.67BC	2156.94B
AGA	2354.17C	2570.83B	2766.67A	2563.89A
Ortalama	2128.61B	2168.33B	2591.67A	2296.20
Çeşit			**	
Ez			**	
Çeşit x Ez			**	

** : $P < 0.01$ olasılık düzeyinde önemli

Yeşil bitki veriminde olduğu gibi, kuru madde veriminin tüm parametrelere etkisi istatistiksel olarak önemli bulunmuştur. Ekim zamanı geciktikçe kuru madde veriminde artış meydana gelmiştir. En yüksek kuru madde verimi 3. Ez elde edilmiş olup, en düşük kuru adde verimi ise 1. Ez dan elde edilmiştir. Çeşitler açısından ele alındığında, en yüksek kuru madde verimi AGA çeşidinden elde edilirken, en düşük kuru madde verimi ise istatistiki olarak aynı grubu paylaşan ADA 523 ile ADA 334 çeşitlerinden elde edilmiştir.

Yeşil bitki ve kuru madde verimleri ile ilgili yapılan çalışmalar mevcut olup, Seydoşoğlu ve Saruhan (2017) Diyarbakır koşullarında yeşil bitki verimi 6000.5 - 10372.8 kg/da, kuru madde verimi 1656.9 - 2556.9 kg/da, Bayram ve ark. (2017) Bursa koşullarında yeşil bitki verimi 4356.5 - 5995.5 kg/da, kuru madde verimi 1071.9-2315.1 kg/da, Çaçan ve İşikten (2019) Bingöl koşullarında yeşil bitki verimi 7110-9987 kg/da, kuru madde verimi 2078-2514 kg/da, Yıldız ve ark. (2017) İzmir koşullarında yeşil bitki verimi 10632.55 - 13111.19 kg/da, kuru madde verimini 2479.72-3608.11 kg/da arasında değiştirdiğini bildirmişlerdir. Elde edilen bulgular, yukarıdaki araştırmacıların sonuçlarıyla benzerlikler göstermiştir. İlgili araştırmalar ile bu alışmada elde edilen bulgular içinden yeşil bitki ve kuru madde veriminde ki farklılık, araştırmada kullanılan çeşitlerden, ekim zamanlarından, ekolojik koşullardan kaynaklandığı söylenebilir.

SONUÇ

Ekim zamanı ile çeşitler birlikte değerlendirildiğinde; yeşil bitki ve kuru madde verimleri açısından, AGA çeşidinin 15 Temmuz ekiminin diğer çeşit ve ekim zamanlarına göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Ayrıca deneme sonuçları ile TÜİK verilerinin Siirt ili silajlık mısır verim ortalaması karşılaştırıldığında denemede yer alan çeşitlerin bu lokasyonda silaj amaçlı ekimlerinin uygun olacağı düşünölmektedir.

KAYNAKLAR

Anonim, 2018. Tarımsal değerleri ölçme denemeleri teknik talimatı mısır (*Zea mays* L.). Tarım Ve Orman Bakanlığı, Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü, Tohumluk Tescil Ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğü, Ankara.

Atakul, Ş. 2011. Diyarbakır Koşullarında Farklı Ekim Zamanlarının Beş Şeker Mısırı (*Zea mays* L. Saccharata Sturt.) Çeşidinde Taze Koçan Ve Tane Verimi İle Bazı Tarımsal Özelliklere Etkisi. Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.

Bayram, G., Turgut, İ., Şenyiğit, E. 2017. İkinci Ürün Olarak Yetiştirilen Silajlık Mısırdaki Ekim Şekilleri ile Farklı Bitki Sıklıklarının Verim ve Kalite Özellikleri Üzerine Etkisi. KSÜ Doğa Bil. Dergisi 20 (Özel Sayı), 97-101.

Barriçre, Y., Argillier, O., Michalet-Doreau, B., Hébert, Y., Guingo, E., Giauffret, C., Emile, J. C. (1997). Relevant traits, genetic variation and breeding strategies in early silage maize. *Agronomie* 17: 395-411.

Cummins D.G 1970. Quality and yield of corn plants and components parts when harvested for silage at different maturity stages. *Agron J.*, 62: 781-784.

Çaçan, E., İşikten, S. 2019. Bingöl İli Ekolojik Koşullarında Bazı Silajlık Mısır Çeşitleri İçin Uygun Ekim Zamanının Belirlenmesi. *Türkiye Tarımsal Araştırmalar Dergisi*, 6(1): 39-49.

Geren, H., Avcıoğlu, R., Kır, B., Demiroğlu, G., Yılmaz, M., Cevheri, A., 2003. İkinci ürün silajlık olarak yetiştirilen bazı mısır çeşitlerinde farklı ekim zamanlarının verim ve kalite özelliklerine etkisi. *Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 40(3): 57-64.

Giaveno C, Ferrero J (2003) Introduction of tropical maize genotypes to increase silage production in the central area of Santa Fe, Argentina. *Crop Breed Appl Biotechnol* 3(2):89-94

Kolver, E.S., Roche, J.R., Miller, D., Densley, R. 2001. Proceedings of the New Zealand Grassland Association 63:195-201.

Schmid Ar, Goodrich R.D, Jordan R.M, Marten G.C, and Meiske Jc 1976. Relationships among Agronomic Characteristic of Corn and Sorghum Cultivars and Silage Quality *Agron J.*, 68: 403-405.

İptaş S, Acar AA, 2003. Silajlık mısırdaki genotip ve sıra aralığının verim ve bazı agronomik özelliklere etkisi. *OMÜ Ziraat Fakültesi Dergisi*, 18: 15-22.

Seydoşoğlu, S., Saruhan, V., 2017. Farklı ekim zamanlarının bazı silajlık mısır çeşitlerine verim ve verim unsurlarına etkisinin belirlenmesi. *Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 54(4): 377-383.

Yıldız, H., İlker, E., Yıldırım, A., 2017. Bazı silajlık mısır (*Zea mays*) çeşit ve çeşit adaylarının verim ve kalite özelliklerinin belirlenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 12(2): 81-89.

Yozgatlı O, Başaran U, Gülümser E, Mut H, Çopur Doğrusöz M 2019. Yozgat Ekolojisinde Bazı Mısır Çeşitlerinin Morfolojik Özellikleri, Verim ve Silaj Kaliteleri. KSÜ Tarım ve Doğa Dergisi 22(2): 170-177.

Yılmaz, M.F., Acar, N., Kara, R. 2017. Kahramanmaraş Koşullarına Uygun Silajlık Mısır (*Zea mays* L.) Çeşitlerinin Belirlenmesi. KSÜ Doğa Bil. Dergisi 20 (Özel Sayı), 68-72.